

**Wyrok z dnia 28 marca 2001 r.**

**II UKN 297/00**

**Do wniosku o rentę z tytułu niezdolności do pracy powinny być dołączone dowody uzasadniające prawo i wysokość tego świadczenia (art. 116 ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Dz.U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.), co oznacza, że ciężar dowodu w tym zakresie spoczywa na wnioskodawcy.**

Przewodniczący SSN Jerzy Kuźniar, Sędziowie: SN Maria Tyszel, SA Herbert Szurgacz (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 28 marca 2001 r. sprawy z wniosku Stanisława S. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w B. o rentę, na skutek kasacji wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 25 lutego 2000 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

### **U z a s a d n i e n i e**

Wyrokiem z dnia 23 lutego 2000 r. Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku oddalił apelację wnioskodawcy Stanisława S. od wyroku Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku, którym Sąd ten oddalił odwołanie wnioskodawcy od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych-Oddziału w B. z 5 sierpnia 1999 r. odmawiającej mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Podstawą odmowy prawa do renty był brak 5-letniego okresu zatrudnienia przypadającego w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę, a także przed dniem powstania inwalidztwa. Ponadto, niezdolność do pracy powstała w okresie dłuższym niż 18 miesięcy od ustania zatrudnienia w dniu 1 sierpnia 1996 r.

Sąd Okręgowy ustalił, że wnioskodawca jest częściowo niezdolny do pracy od dnia 27 maja 1999 r. Wnioskodawca nie spełnia jednak warunku powstania niezdol-

ności do pracy w ciągu 18 miesięcy od ustania zatrudnienia oraz warunku posiadania okresu 5 lat zatrudnienia; wnioskodawca wykazał okres zatrudnienia w wymiarze 4 lata 11 miesięcy i 19 dni.

Sąd Apelacyjny, rozpoznając apelację wnioskodawcy, podzielił ustalenia Sądu Okręgowego odnośnie do daty powstania niezdolności do pracy oraz posiadanego przez wnioskodawcę okresu zatrudnienia. W sprawie daty powstania niezdolności do pracy wnioskodawca poza jej kwestionowaniem nie przedstawił żadnych dowodów, które mogłyby wskazywać na jej wcześniejsze powstanie. Nie spełniając przesłanek określonych art. 57 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Nr 162, poz. 1118 ze zm.) - wnioskodawca nie nabył prawa do renty.

W kasacji od powyższego wyroku pełnomocnik wnioskodawcy wskazał na naruszenie art. 316 § 1 i 2 KPC jako przykład naruszenia przepisów postępowania „w zakresie który miał wpływ na wynik sprawy” przez pominięcie zaświadczenia z Urzędu Pracy o pobieraniu zasiłku dla bezrobotnych w okresie od 31 października do 31 grudnia 1991 r., a ponadto zarzucił naruszenie art. 233 § 1 KPC przez przyjęcie przez Sąd daty powstania niezdolności do pracy zawartej w opinii biegłego lekarza, który utożsamił ją z datą złożenia wniosku o przyznanie prawa do renty.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja nie jest zasadna. Postępowanie kasacyjne ma charakter szczególny. Jego specyfika polega między innymi na tym, że Sąd Najwyższy jako sąd kasacyjny dokonuje kontroli prawidłowości stosowania prawa przez sądy, a nie kontroli trafności ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia. Konsekwencją tej cechy jest, że w postępowaniu kasacyjnym nie jest dopuszczalne powoływanie nowych faktów i dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 393<sup>11</sup> § 2 KPC). W rezultacie dołączone do kasacji zaświadczenie Powiatowego Urzędu Pracy w B. o pobieraniu zasiłku w 1999 r. nie może zostać objęte postępowaniem dowodowym. Chybiony jest zarzut naruszenia przez Sąd Apelacyjny art. 316 § 1 i § 2 KPC, ponieważ wymienione zaświadczenie, noszące datę 28 maja 1999 r. zostało dołączone dopiero do kasacji i nie było znane Sądowi drugiej instancji. Stosownie do art. 116 ust. 5 ustawy o emeryturach i rentach z FUS do wniosku w sprawie przyznania świadczeń

powinny być dołączone dowody uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokość. Oznacza to, że ciężar dowodu w wymienionych sprawach spoczywa na wnioskodawcy, w związku z czym nie ma podstaw do obciążania tym obowiązkiem sądu.

Za chybiony należy uznać zarzut naruszenia art. 233 § 1 KPC. Zgodnie z art. 14 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, jeżeli nie ma możliwości ustalenia daty powstania niezdolności do pracy, natomiast ustalono okres, w którym niezdolność do pracy powstała, za datę powstania niezdolności do pracy przyjmuje się datę końcową tego okresu. Jeżeli nie ma możliwości ustalenia ani daty, ani okresu powstania niezdolności do pracy, za datę powstania niezdolności przyjmuje się datę zgłoszenia wniosku o świadczenie. W odniesieniu do wnioskodawcy została ona ustalona w tym drugim, wymienionym w przepisie trybie ustalania daty niezdolności do pracy. W opinii biegłego wyraźnie zaznaczono, że występuje „Brak dokumentacji medycznej umożliwiającej ustalenie wcześniejszej (tj. przed 27 maja 1999 r.) daty częściowej niezdolności do pracy”.

Skoro kasacja nie zawiera usprawiedliwionych podstaw, Sąd Najwyższy na podstawie art. 393<sup>12</sup> KPC orzekł jak w sentencji wyroku.

=====